

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/25/2025
Identifikačné číslo spisu:	6123257291
Dátum vydania rozhodnutia:	28.07.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Klenková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:6123257291.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne JTCONSTRUCTIONS s.r.o., Bratislava, Čmelíkova 3120/17, IČO: 52274292, zastúpenej spoločnosťou JUDr. Martin Lukačovič - advokát, s. r. o., Prievidza, F. Madvu 330/27, IČO: 36860247, proti žalovanému D. J., narodenému XX. M. XXXX, A. S., U. XXX/XX, zastúpenému spoločnosťou Advokátska kancelária MATUŠOV s.r.o., Púchov, Ul. 1. mája 1455, IČO: 54286611, o zaplatenie 4 067,90 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. PB-13Csp/18/2023, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo 14. augusta 2024 sp. zn. 5CoCsp/14/2024, 5CoCsp/19/2024 takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo 14. augusta 2024 sp. zn. 5CoCsp/14/2024, 5CoCsp/19/2024 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Uznesenie Okresného súdu Trenčín č. k. PB-13Csp/18/2023-156 z 05. novembra 2024 z r u š u j e .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trenčín (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. PB-13Csp/18/2023-93 z 22. januára 2024 v spojení s opravným uznesením č. k. PB-13Csp/18/2023-118 z 22. februára 2024 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni titulom bezdôvodného obohatenia sumu 3 269,04 eura s úrokom z omeškania vo výške 8 % zo sumy 3 269,04 eura, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I); vo zvyšnej časti žalobu zamietol (výrok II) a priznal žalobkyni voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 60,72 % (výrok III.).

1.1. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že zmluva o dielo na zhotovenie strechy rodinného domu, ktorú strany ústne uzatvorili, zanikla ex tunc v dôsledku platného odstúpenia žalovaného od zmluvy v zmysle § 48 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“). Žalobkyni tak vznikol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v podobe peňažnej náhrady zodpovedajúcej nákladom na už vykonané stavebné práce na diele (§ 457, § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Žalobkyňa preukázala, ktoré stavebné práce pre žalovaného vykonala prostredníctvom výkazu prác, ktorý bol súčasťou faktúry č. 2283000021. Ďalej preukázala aj to, že k

tejto faktúre bol vystavený dobropis č. 2520220004, ktorým sumu faktúry znížila o 87,46 eura. Súd prvej inštancie vzal do úvahy aj žalovaným namietané nezrovnalosti vo faktúre, voči ktorým žalobkyňa nemala výhrady a nevyjadrila sa k nim, preto ich považoval za nesporné. Z tohto dôvodu súd prvej inštancie ustálil sumu nákladov za stavebné práce na 3 957,12 eura s DPH. Položky, na ktoré žalovaný poukázal vo výzve z 19. januára 2023, že mu boli dodané a mali byť zarátané do sumy faktúry, súd prvej inštancie nezapočítaval, pretože žalobkyňa si ich v žalobe neuplatnila (práce a materiál geotextílie, dodané kotviace plechy). Súd prvej inštancie sa nestotožnil s názorom žalovaného, že bezdôvodné obohatenie bolo možné určiť len na základe znaleckého posudku. Uviedol, že v tomto prípade cena diela bola stanovená zo strany žalobkyne a odsúhlasená od obidvoch sporových strán t. j. bolo jasné, v akej jednotkovej sume bude žalobkyňa práce vykonávať. Spornosť bola len v otázke platnosti zmluvy o dielo a následnej výške bezdôvodného obohatenia, ktorá bola však otázná nie z pohľadu jednotkovej ceny za prácu, ale v otázke dodania/nedodania niektorých prác.

1.2. Súd sa ďalej zaoberal otázkou bezdôvodného obohatenia na strane žalobkyne, na ktorú poukázal žalovaný. Žalovaný si uplatnil vzájomný nárok (kompenzačnú námietku) z bezdôvodného obohatenia zo zaplatenej sumy 14 629,49 eura, ktorá zaplatená suma nebola medzi stranami sporná, a to v sume 600,62 eura z dôvodu, že zo strany žalobkyne neboli dodané resp. použité nasledovné položky: Pir doska MF 180 mm nebola použitá v rozsahu 4,04 m², nebolo dodaných 36 ks Bauder Schaumkleber a v položke Trvale pružný tmel atika a okap boli použité 2 ks namiesto 6 ks. Žalobkyňa síce neuznávala výšku ani právny dôvod tohto nároku, avšak v konaní nepreukázala, že by vytýkané položky dodala v množstve, v akom ich žalovaný zaplatil, preto súd túto sumu odpočítal zo žalobou uplatnenej sumy.

1.3. Výšku bezdôvodného obohatenia súd prvej inštancie ustálil celkovo sumou 3 269,04 eura, a to ako sumu fakturovanú žalobkyňou po úprave nezrovnalostí namietaných žalovaným vo výške 3 957,12 eura a po odpočítaní sumy dobropisu vo výške 87,46 eura a bezdôvodného obohatenia žalobkyne na úkor žalobcu v sume 600,62 eura. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Vzhľadom na to, že žalovaný túto sumu nezaplatil žalobkyni riadne a včas, súd prvej inštancie priznal žalobkyni aj úrok z omeškania vo výške 8 % zo sumy 3 269,04 eura, a to od 01. decembra 2022 do zaplatenia.

1.4. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

2. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom zo 14. augusta 2024 sp. zn. 5CoCsp/14/2024, 5CoCsp/19/2024 na odvolanie žalovaného zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením vo výrokoch I. a III. tak, že žalobu zamietol; žalovanému priznal proti žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2.1. Odvolací súd zdôraznil, že v dôsledku odstúpenia od zmluvy zo strany žalovaného došlo k zániku zmluvy s účinkami od počiatku. To znamená, že zmluva nielen stratila účinky, ale zároveň neposkytovala základ pre právne vzťahy účastníkov. Súd prvej inštancie síce správne vyhodnotil, že došlo k platnému odstúpeniu od zmluvy z dôvodu neodstránenia väd diela v stanovenej lehote, avšak pri určovaní výšky bezdôvodného obohatenia nesprávne vychádzal zo zmluvného dojednaní medzi stranami sporu o cene diela, ktoré odstúpením od zmluvy zaniklo, a na základe toho nesprávne stanovil výšku bezdôvodného obohatenia podľa faktúr vystavených žalobkyňou.

2.2. Odvolací súd vysvetlil, že ak bolo na základe zrušenej zmluvy plnené, ide o bezdôvodné obohatenie získané plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Každý z účastníkov zrušenej zmluvy bol povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal, ako to predpokladá § 457 Občianskeho zákonníka. Podľa § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka potom musí byť vydané všetko, čo bolo nadobudnuté bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, musí byť poskytnutá peňažná náhrada. V prípade zrušenej zmluvy o dielo bolo potrebné ustanovenie § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka vykladať tak, že obohatenie na strane objednávateľa spočívalo vo výkonoch realizovaných zhotoviteľom, za ktoré mu bol povinný objednávateľ poskytnúť peňažnú náhradu. Výška náhrady sa však neodvíja od predpokladanej ceny poskytnutého plnenia, pretože táto cena obvykle

nezodpovedá výške majetkového prospechu získaného objednávateľom. Pri určení výšky bezdôvodného obohatenia bolo potrebné prihliadnuť na náklady, ktoré by bolo treba vynaložiť na získanie rovnakého plnenia v danom mieste a čase, ale predovšetkým bolo potrebné prihliadnuť na nedostatky plnenia. Odvolací súd bol toho názoru, že výšku bezdôvodného obohatenia bolo potrebné stanoviť ako obvyklú cenu, teda cenu, ktorú by v danom mieste a čase musel obohatený vynaložiť na nadobudnutie daného porovnateľného plnenia, a to na podklade znaleckého posudku opierajúceho sa o vyhodnotenie cien obdobných plnení. Súd prvej inštancie však stanovil výšku bezdôvodného obohatenia bez znaleckého dokazovania a v zásade priznal žalobkyni plnenie tak, ako keby dielo bolo dodané žalovanému bez väd, čo však nebola pravda.

2.3. Odvolací súd následne poukázal na prejednáciu zásadu ovládajúcu civilné sporové konanie a poučenie strán sporu v priebehu prvoinštančného konania o povinnosti predložiť, resp. uplatniť skutočnosti a dôkazy najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí. Vzhľadom na zákonnú koncentráciu konania v spojení s princípom neúplnej apelácie, ktorá platí pre odvolacie sporové konanie, odvolací súd mal za to, že ak žalobkyňa napriek námietkam žalovaného ohľadom výšky bezdôvodného obohatenia nenavrhla znalecké dokazovanie a nepredložila dôkazy na preukázanie výšky plnenia, ktoré dodala žalovanému, neuniesla dôkazné bremeno v spore. Odvolací súd tak bez nariadenia pojednávania v zmysle § 385 CSP a contrario pristúpil k zmene napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie (§ 388 CSP) a žalobu ako nedôvodnú zamietol.

2.4. O nároku na náhradu trov konania odvolací súd rozhodol v zmysle § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalovanému priznal voči neúspešnej žalobkyni nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie, ako aj pred odvolacím súdom s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj ako „dovolateľka“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovala z ustanovenia § 420 písm. f) CSP. Navrhla, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil v celom rozsahu a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Nestotožnila sa s odôvodnením zamietnutia žaloby pre neunesenie dôkazného bremena, resp. z dôvodu, že nenavrhla znalecké dokazovanie a nepredložila dôkazy na plnenie, ktoré dodala žalovanému v zmysle zmluvy o dielo. Zdôraznila, že od počiatku sa domáhala zaplatenia pohľadávky z titulu neuhradenej faktúry za stavebné práce vykonané na diele a nie vydania bezdôvodného obohatenia. Bolo nesporné, že po odstúpení žalovaného od zmluvy o dielo jej vznikol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, sporná ostala len výška tohto nároku. Súd prvej inštancie pritom vyhodnotil túto situáciu tak, že v danom prípade bola cena, stanovená zo strany žalobkyne, odsúhlasená od obidvoch sporových strán, a teda bolo od počiatku sporu jasné, v akej jednotkovej sume boli práce vykonané. Z tohto dôvodu, vychádzajúc z názoru súdu prvej inštancie, uvedeného aj v odôvodnení jeho rozsudku, že výšku bezdôvodného obohatenia bolo možné určiť aj bez nariadenia znaleckého dokazovania, a tiež vzhľadom k zásade hospodárnosti konania, žalobkyňa nepovažovala za potrebné doplniť dokazovanie vykonaním znaleckého dokazovania na zistenie výšky bezdôvodného obohatenia. Dovolateľka bolo toho názoru, že odvolací súd mal rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie z dôvodu potreby doplniť dokazovanie. Tým, že odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie a žalobu zamietol, odoprel žalobkyni právo na spravodlivú súdnu ochranu, nakoľko jej bolo znemožnené dokázať výšku bezdôvodného obohatenia žalovaného vykonaním znaleckého dokazovania. Podľa názoru žalobkyne išlo o porušenie jej procesných práv.

4. Žalovaný k dovolaniu žalobkyne uviedol, že žalobkyňa vôbec neodôvodnila, v čom vidí naplnenie dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f) CSP, t. j. v čom mal súd nesprávne procesne postupovať. Žalobkyňa v dovolaní vyjadrila svoju nespokojnosť s rozsudkom odvolacieho súdu, čo však znamená, že sa nestotožnila s právnym posúdením sporu odvolacím súdom, ktorá námietka ale nespadá pod dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f) CSP. Zdôraznil, že žalobkyňa bola povinná v spore označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Skutočnosť, že žalobkyňa v konaní neuniesla dôkazné bremeno, nemôže byť považovaná za zásah do jej práva na spravodlivý proces. Žalovaný tiež poukázal na fakt, že žalobkyňa počas celého konania nepoprela platnosť odstúpenia od zmluvy o dielo, resp. zánik zmluvy,

platnosť odstúpenia od zmluvy tak bola nesporná. Navrhol, aby dovolací súd dovolanie žalobkyne odmietol a uložil žalobkyni povinnosť nahradiť mu trovy dovolacieho konania.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP, v rámci dovolacieho prieskumu dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne je nielen prípustné, ale aj dôvodné.

6. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa.

7. Dovolateľka odvodzovala prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, v zmysle ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 CSP).

9. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie vecí za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

10. Vo vzťahu k porušeniu práva na spravodlivý proces dovolateľka z hľadiska obsahu dovolania (§ 124 ods. 1 CSP) v podstate namietala prekvapivosť zmeňujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu, keď súd prvej inštancie v priebehu konania a aj v rozsudku vychádzal z toho, že výška bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného bola dostatočne preukázaná aj bez nariadenia znaleckého dokazovania, kým odvolací súd mal za to, že žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno k výške bezdôvodného obohatenia, keď nenavrhol vykonanie znaleckého dokazovania.

11. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je aj požiadavka predchádzať tzv. prekvapivým rozhodnutiam (sp. zn. I. ÚS 736/2016, III. ÚS 52/2019, II. ÚS 407/2016), a to v kontexte zachovania právnej istoty účastníkov konania z pohľadu predvídateľnosti súdneho rozhodnutia. V zmysle judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky o prekvapivých rozhodnutiach ide predovšetkým vtedy, ak odvolací súd založí svoje rozhodnutie na iných, zásadne odlišných právnych záveroch ako súd prvej inštancie, pričom zároveň odvolací súd účastníkovi konania neumožní vyjadriť sa k týmto odlišným záverom, teda účastník konania nemá možnosť právne argumentovať, prípadne predkladať nové dôkazy, ktoré sa z hľadiska doterajších právnych záverov súdu prvého stupňa nejavili ako významné (sp. zn. II. ÚS 407/2016, I. ÚS 736/2016, IV. ÚS 549/2020). Prekvapivosť môže spočívať nielen na prezentovaní nového právneho názoru odvolacím súdom, ale aj na prezentovaní odlišného posúdenia skutkového stavu, na ktoré strana sporu nemala možnosť reagovať. Prekvapivým je aj rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré je z pohľadu výsledkov konania na súde prvej inštancie nečakane založené na iných, nových dôvodoch, než na ktorých založil svoje rozhodnutie súd prvej inštancie, pričom strana sporu v danej procesnej situácii nemala možnosť namietat nesprávnosť názoru zaujatého až v odvolacom konaní (sp. zn. 5Cdo/46/2011).

12. Dovolací súd zhodne s odvolacím súdom uvádza, že civilné sporové konanie sa riadi zásadou formálnej pravdy a uplatňuje sa v ňom zásada kontradiktórnosti konania, vyjadrená v čl. 8 Základných princípov CSP. Strany sporu sú povinné označiť skutkového tvrdenia dôležité pre rozhodnutie súdu vo veci a sú tiež povinné podprieť ich dôkazmi (§ 132 ods. 1, § 150 CSP). Súd nemôže nahrádzať túto procesnú povinnosť strán sporu a je limitovaný skutkovými tvrdeniami strán sporu. Každá strana sporu je povinná tvrdiť skutočnosti, ktoré sú na základe hmotného práva spôsobilé privodiť jej úspech v spore. Skutkové tvrdenia sú obsahom jednotlivých procesných úkonov strán sporu, ktoré majú formu písomných podaní či ústnych prednesov. Súd potom reaguje na tieto skutkové tvrdenia a skúma ich z pohľadu ich preukázania a z pohľadu právneho posúdenia sporu, t. j. v súlade so zásadou iura novit curia („súd pozná právo“) podradňuje zistený skutkový stav pod príslušnú hypotézu právnej normy a rozhoduje, či sa na dané skutkové okolnosti uplatní dispozícia právnej normy.

13. Výsledkom preskúmania skutkových tvrdení a dôkazov predložených stranami je rozhodnutie súdu prvej inštancie vo veci samej. V jeho odôvodnení súd prezentuje svoje skutkové a právne posúdenie veci. To, že súd prvej inštancie vyhovel žalobe, znamená, že považoval povinnosť tvrdenia a dôkazné bremeno na strane žalobkyne za unesené, teda že svojou úvahou (čl. 15 ods. 1 Základných princípov CSP, § 191 ods. 1 CSP) dospel k záveru, že tvrdenia, na ktorých žalobkyňa zakladala svoj nárok, boli buď nesporné, alebo preukázané. Ak odvolací súd mienil rozsudok zmeniť a žalobu zamietnuť z dôvodu, že nepovažoval tvrdenia žalobkyne za dostatočne preukázané, mal to stranám sporu oznámiť na pojednávaní (§ 385 ods. 1 CSP a § 378 ods. 1 CSP v spojení s § 181 ods. 2 CSP) a dať žalobkyni možnosť, aby na takúto zásadnú zmenu v hodnotení skutkových tvrdení reagovala, napríklad aj návrhom na doplnenie dokazovania. Bez takéhoto oznámenia o zmene posúdenia unesenia dôkazného bremena nemala žalobkyňa dôvod z vlastnej iniciatívy predkladať odvolaciemu súdu návrhy na doplnenie dokazovania v spore, ktorý súd prvej inštancie rozhodol v jej prospech.

14. Predpokladom odlišného posúdenia skutkového stavu odvolacím súdom je to, aby odvolací súd podľa § 384 ods. 1 CSP sám v potrebnom rozsahu zopakoval dokazovanie a zadovážil si tak rovnocenný podklad pre odlišné skutkové hodnotenie dôkazov. Ak po preskúmaní rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd dospeje k záveru, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie vykonané prvoinstančným súdom zopakuje. Táto povinnosť odvolacieho súdu vyplýva z princípu priamosti, ktorý v tomto prípade znamená, že odvolací súd nemôže dôkazy vykonané súdom prvej inštancie sám len prehodnotiť. O nové hodnotenie dôkazov ide aj tam, kde odvolací súd má iný názor na spoľahlivosť dôkazného prostriedku (sp. zn. 1CdoPr/3/2024).

15. V predmetnej veci súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku č. k. PB-13Csp/18/2023-93 z 22. januára 2024 uviedol, že žalovaný platne odstúpil od zmluvy o dielo z dôvodu väd diela a že vzhľadom na vykonanie časti objednaných prác vznikol žalobkyni nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Výšku bezdôvodného obohatenia súd prvej inštancie ustálil na 3 269,04 eura, ako sumu fakturovanú žalobkyňou, po úprave nezrovnalostí namietaných žalovaným. V tejto časti teda súd prvej inštancie vyhovel žalobe práve preto, že považoval za preukázané bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného, vrátane výšky tohto obohatenia v uvedenej sume. Odvolací súd naopak dospel k právnomu záveru, že ak došlo k platnému odstúpeniu od zmluvy o dielo, pri určovaní výšky bezdôvodného obohatenia nemožno vychádzať zo zmluvného dojednaní medzi stranami sporu o cene diela, teda určenie výšky bezdôvodného obohatenia nemôže byť založené na sume, ktorú zhotoviteľ vyfakturoval objednávateľovi ako cenu za vykonanie diela, dohodnutú v zmluve o dielo, zrušenej s účinkami ex tunc odstúpením od zmluvy. Tento právny názor odvolacieho súdu mal za následok skutkové posúdenie veci v tom zmysle, že pokiaľ žalobkyňa preukazovala výšku bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného iba faktúrou, neunesla dôkazné bremeno k určeniu výšky bezdôvodného obohatenia. V dôsledku iného posúdenia právnej otázky teda odvolací súd inak vyhodnotil vykonané dôkazy a na základe toho dospel k inému záveru o neunesení dôkazného bremena žalobkyňou.

16. Odvolací súd je však v zásade viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie. Od tohto stavu sa môže odchýliť len vtedy, ak dokazovanie sám zopakuje alebo doplní (§ 383 CSP). Zmeniť

rozsudok súdu prvej inštancie a zamietnuť žalobu z dôvodu, že žalobkyňa neuniesla dôkazné bremeno k určení výšky bezdôvodného obohatenia, mohol odvolací súd len po zopakovaní dokazovania, pričom na pojednávaní mal strany upovedomiť o tom, že výšku bezdôvodného obohatenia považuje za spornú. Ak tak odvolací súd neurobil, postupoval v rozpore s ustanovením § 384 ods. 1 CSP a jeho rozhodnutie je potrebné považovať za prekvapivé. Odvolací súd neposkytol žalobkyni možnosť, aby reagovala na odlišné hodnotenie dôkazov, resp. na to, že odvolací súd na rozdiel od súdu prvej inštancie nepovažoval jej tvrdenia o výške bezdôvodného obohatenia ani čiastočne za preukázané, a tým jej znemožnil uskutočňovať jej procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP.

17. Z vyššie uvedených dôvodov dovolací súd v zmysle § 449 ods. 1 a § 450 CSP zrušil napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

18. V ďalšom konaní odvolací súd viazaný právnym názorom dovolacieho súdu (§ 445 CSP) na pojednávaní v zmysle § 384 ods. 1 a § 385 CSP umožnil stranám vyjadriť sa k spornosti výšky bezdôvodného obohatenia a následne o podanom odvolaní žalovaného opätovne rozhodne.

19. Po právoplatnosti rozsudku odvolacieho súdu, vrátane výroku o nároku na náhradu trov konania, súd prvej inštancie rozhodol uznesením vyššieho súdneho úradníka č. k. PB-13Csp/18/2023-156 z 05. novembra 2024 o výške náhrady trov konania. Vzhľadom na zrušenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu bolo potrebné zrušiť aj toto nadväzujúce uznesenie súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania, keďže išlo o rozhodnutie závislé od rozhodnutia vo veci samej podľa § 439 písm. a) CSP. Závislým výrokom pritom môže byť nielen dovolaním nedotknutý výrok, tvoriaci súčasť napadnutého rozhodnutia, ale aj výrok, ktorý je obsahom iného, samostatného rozhodnutia (R 73/2004).

20. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

21. Toto uznesenie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.